

### **Skt. Dominikus hjælper en kristen slave til flugt fra muslimer i Spanien omkring år 1087**

*Dominikus af Silos (1000-1073) var munk og fra 1041 også abbed ved Silos-klostret i Spanien. Efter Dominikus' død blev han helgenkåret og klostret blev opkaldt efter ham; Santa Domingo de Silos. I den forbindelse skrev munken Grimaldo omkring år 1076 en helgenberetning om Dominikus' liv, som løbende blev ført videre, efterhånden som beretninger indfandt sig om denne helgens mirakler. Det er altså fra en senere tilføjelse til Grimaldos helgenberetning om Skt. Dominikus liv, at nedenstående uddrag er taget. En kristen kriger ved navn Peter var ifølge beretningen tilfange-*  
5 *taget af muslimer omkring år 1087 efter kampe ved borgen Aledo i Murcia i Sydspanien og blev*  
10 *holdt som slave i et fugtigt fangehul, da Dominikus som helgen mirakuløst hjalp ham til flugt. Både muslimer og kristne tog modpartens krigsfanger som slaver i middelalderens Spanien, hvorfor slaveriet blev afskaffet senere dér end andre steder i Vesteuropa.<sup>1</sup>*

En vis kriger ved navn Peter fra landsbyen Llantada, kendt for sit mod og af god familie, drog  
15 ud mod Aledo i saracenernes land, som del af en stor og stærk styrke anført af en adelsmand fra vor region. Da de nåede borgen, tilbragte han og hans krigskammerater nogle dage med at plyndre, men ved Guds uudgrundelige vilje led de en stor ulykke og blev alle taget til fange af saracenerne. Således blev de, som var ivrige efter at plyndre fjenden, selv ofre for fjendens plyndring.

20 Da muslimerne delte fangerne op imellem sig på den sædvanlige måde, faldt Peter i en krigers lod, som bragte ham til sit hus og, da han ikke havde noget ordentligt fængsel, kastede han ham ned i et dybt og slimet vandhul. I dette fangehul levede han usselt og ganske forfærdeligt i to år, hvor han led stor sorg og blev udsat for alskens pinsler; en tilstand værre end døden og uden trøst fra nogen levende sjæl. Men Gud, der ifølge Evangeliets sande vidnesbyrd, tilgiver synder  
25 hos de, som tror på Ham og som påkalder Ham i deres lidelser, foragtede eller forsømte ikke den stakkels fange i sin elendighed, men i stedet fik Han ham igennem vor velsignede fader Dominikus indsats nådefuldt fri fra fangenskabets grusomme åg og førte ham tilbage til den frihed, som han så inderligt ønskede.

Hans frigørelse fandt sted således. Mens krigeren Peter var blevet smidt ned i bunden af sin  
30 skrækkelige hule i byen Murcia, ikke langt fra kysten, og da han på en onsdag var faldet i søvn i nattens første time, da viste den velsignede Dominikus sig for ham i et kraftigt lysskær, sendt af den nådefulde og almægtige Gud, klædt i sin munkekutte og idet han gående støttede sig til en vandrestav. På det tidspunkt var alle dørene omhyggeligt låst til det hus, som omgav fangehul-  
35 let, hvor fangen blev tilbageholdt. Ved helgenens tilsynekomst sprang låsene omkring fangehul-  
let op, selvom de havde været lukket til alle sider, og helgenen kaldte ved navn på den fangne, som lå derinde. Han sagde: 'Hvorfor, usle mand, har du opgivet dig selv? Hvorfor kravler du ikke ud af dette usle fangehul? Hvorfor har du glemt din tidligere frihed og hvorfor prøver du i  
40 det mindste ikke at komme fri?' Da han hørte dette, blev fangen bange og troede først, at det var hans slaveherre, der forsøgte at bedrage ham til at gøre et flugtforsøg, for at kunne straffe ham eller dræbe ham under anklage for at have forsøgt at flygte. Og han svarede: 'Min herre, det er umuligt for mig at gøre, hvad I foreslår. Jeg bærer stærke lænker overalt og er på hårdeste vis taget til fange i den dybe arrest i dette usle fangehul'. Skt. Dominikus sagde til ham: 'Mist

<sup>1</sup> <https://foenix1976.dk/2019/10/07/hvorfor-blev-slaveriet-afskaffet-i-middelalderen/>

ikke troen på Guds nåde, som altid hjælper dem, som påkalder Ham og som tilgiver de undertryktes synder og de, som i deres lidelser er ramt af sorg. Påkald Ham af hele dit hjerte i din utålelige lidelse, og tro mig, når jeg ydmygt siger, at Hans nåde snart vil være med dig: Han vil se i nåde til dig og komme dig til hjælp og han vil ikke blot føre dig tilbage til dit hjem, men vil også give dig større fordele, end dem, som du nød godt af tidligere'. Da den usle fange lukket inde i sit fangehul hørte dette, genvandt han noget af sin tro, og sagde: 'I den Almægtige Guds navn, anmoder jeg dig, min herre, om at fortælle mig dit navn og forklare mig, hvordan jeg kan stole på, hvad du fortæller mig?' Helgenen svarede: 'Lyt omhyggeligt til, hvad jeg nu fortæller dig og bevar det uden skyggen af tvivl i dit sind, hvis du ønsker at nyde fysisk og sjælelig sundhed: Vid da, at jeg er den syndige Dominikus, tidligere abbed ved klostret i Silos. Jeg gjorde Gud bekendt med dine bønner og beklagelser og har opnået Hans nåde for dig, og jeg er blevet sendt af Ham for at sætte dig fri. Lyt villigt til mit råd og stol på min rådgivning, idet du fjerner enhver tvivl. På denne måde vil dine affærer gå let og lykkeligt. Du skal derfor handle klogt og omhyggeligt planlægge, hvad du gør. Om to dages tid vil det være fredag, hvor din herre vil tage dig ud af dette fængsel og sammen med to andre slaver vil han sætte dig til at arbejde i sin have. Han vil lade jer være alene, mens han underholder sig med sine venner. Vid da, at på denne dag vil den Almægtige Guds nåde komme til din hjælp og vil slå det utålelige fangenskabs åg af dig og vil føre dig tilbage i sikkerheden ved din tidligere frihed og ædle status'. Efter at have sagt dette, forsvandt den hellige mand og han efterlod alle dørene forsvarligt låst, ligesom da han var kommet.

På den fastsatte dag blev fangen så taget ud af sit fangehul og, mens hans herre slappede af, blev han sat til at arbejde i haven. Mens den ene arbejdede, blev Peter af den anden bedt om at hvile sig, men mens den anden mand sov med hovedet på sit bryst, drejede Peter forsigtigt sit hoved til siden og fjernede næsten uden anstrengelse jernlænkerne fra sine fødder og med hjælp fra Guds mand, Dominikus, der gik foran ham og viste vej, da flygtede han på tolv dage sikkert hjem til den kongelige by Toledo. Da han nåede frem der, fortalte han alle om, hvad der var hændt ham med hjælp fra Skt. Dominikus og han aflagde klart vidnesbyrd om sandheden i sin beretning.

Den sjette dag har de vantro hedninge i deres vildfarelse indviet til Venus og den er således kaldt Venus dag, viernes. På denne dag overgiver hele det sorte muslimske folk sig til vantro lediggang og usigelige handlinger, idet de følger deres forbandede og sanseløse religion og deres onde og afskyelige sædvane, fordi deres falske profeter gav dem denne nytteløse og ganske forbandede lov. Ifølge Evangeliernes sande vidnesbyrd ved vi dog, at Venus var en skamløs skøge og eftersom det aldeles beskidte muslimske folk er ganske fritaget fra byrden af nogen som helst skamfølelse, da var det naturligt for dem, at navngive ugens sjette dag efter hende. I deres ynkelige vrangtilstand holder de denne dag hellig ved at afstå fra enhver form for arbejde overhovedet. Den sjette dag kalder de således efter hebraisk tradition for 'sabatten'. Men lad os lade mindre vigtige sager ligge og vende tilbage til vor beretning.

Alle var overraskede, som hørte om dette vidunderlige mirakel: de priste Gud og hyldede højt Skt. Dominikus gerninger og de opfordrede Peter til at gå til klostret, hvor denne helligens grav var og der fortælle om alt, som var hændt. Dette gjorde han lydigt og Silos-klostret nedskrev beretningen om det store mirakel, som havde frelst ham, han takkede Gud og sin befrier og drog glad og sikkert hjem igen.

I burde alle berøres af denne fortælling, hvis I lider på krop og sjæl, og med rene hjerter burde I anråbe Gud og Skt. Dominikus i taksigelse. Hvis I beder i god tro og uden tøven, sådan som apostlen lærer os det, så skal I få, hvad I søger. På den anden side vil det ikke være overraskende, hvis nogle kommer og ikke fortjener, det, som de søger, fordi de ikke beder i tilstrækkelig god tro og således ikke fortjener at få, hvad de søger, for ifølge apostlens vidnesbyrd kan ingen behage Gud uden tro.

10 *Skt. Dominikus hjælper en kristen slave til flugt fra muslimer i Spanien omkring år 1087* oversat af M. Pihl fra Colin Smith (red.): *Christians and Moors in Spain, vol. 1, 711-1150*, Warminster (1988), s. 92-97.